

ZA LEPŠÍ SVĚT

Dlouhodobá koncepce projektové činnosti
a průřezových témat
v zájmovém vzdělávání

Šestiletý tematický cyklus pro školní roky 2026 - 2032.

SVČVS Labyrint Kladno

LABYRINT

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU, VZDĚLÁVÁNÍ A SLUŽEB

1. Charakteristika projektu

Projekt „Za lepší svět“ je dlouhodobou projektovou činností a koncepčním vzdělávacím rámcem SVČVS Labyrint. Propojuje pravidelnou činnost zájmových útvarů (kroužků), příležitostné vzdělávací aktivity, společné projekty a veřejné výstupy prostřednictvím jedné roční tematické linky. Každé téma je zpracováváno soustavně po celý školní rok z různých oborových pohledů a současně rozvíjí dvě klíčová průřezová témata – environmentální výchovu a osobnostní a sociální výchovu.

Projekt nevytváří pouze jednorázovou tematickou akci. Nabízí soustavnou práci s tématem v jednotlivých zájmových útvarech, návaznost mezi dílčími činnostmi a společný cíl. Účastníci mohou jeden námět poznávat, zkoumat a tvořivě interpretovat prostřednictvím výtvarné, literární, dramatické, pohybové, hudební, technické, přírodovědné, rukodělné nebo jiné zájmové činnosti.

Vyústěním celoroční práce je společná prezentační akce. Ta není odděleným programem, ale završuje dosažené cíle, propojuje výstupy různých oborů a vytváří prostor pro setkání účastníků, pedagogů, rodičů a veřejnosti. Ukazuje rozmanité způsoby, jimiž lze společné téma uchopit, a zviditelňuje vzdělávací hodnotu pravidelné zájmové činnosti.

Jednotlivé tematické linky jsou podpořeny významnými literárními díly. Příběh slouží jako inspirační a hodnotový rámec, nikoli jako povinná četba nebo jediný obsah projektu. Umožňuje otevírat přírodní, společenské, vztahové, etické a umělecké otázky způsobem přiměřeným věku účastníků a zaměřením konkrétního zájmového útvaru.

Koncepce navazuje na pilotní průřezové téma „Ze života hmyzu“, realizované ve školním roce 2025/2026 zejména v uměleckých oborech. Zkušenosti z pilotního ročníku jsou východiskem pro systematictější šestiletý cyklus od školního roku 2026/2027.

2. Východiska a motivace

Projekt vychází z přesvědčení, že kvalitní vzdělávání nemůže být založeno pouze na předávání znalostí a odborných dovedností. Současná společnost kladе vysoké nároky na technickou připravenost, digitální kompetence, rychlost, výkon a schopnost pracovat s informacemi. Tyto schopnosti jsou důležité, samy o sobě však nezajišťují kvalitní mezilidské vztahy, bezpečné prostředí ani odpovědný vztah k přírodě a společnosti.

Člověk může být výborně technicky vzdělaný, a přesto nemusí umět naslouchat, spolupracovat, zvládat vlastní emoce, respektovat odlišnosti nebo převzít odpovědnost za důsledky svého jednání. Stejně tak může využívat moderní technologie, aniž by si uvědomoval jejich dopady na druhé lidi, životní prostředí a budoucí generace.

Pro SVČVS Labyrint je proto podstatné podporovat vedle odbornosti také lidskost, sociální inteligenci, empatii, vstřícnost, odpovědnost a schopnost pečovat – o sebe, o druhé i o svět kolem nás. Bez těchto hodnot nebude ani ve společnosti s vysokou úrovní znalostí a technického rozvoje lidem dobře.

Zájmové vzdělávání má pro tento rozvoj mimořádný potenciál. Je založeno na dobrovolnosti, vnitřní motivaci, dlouhodobém vztahu k oboru, společném zážitku a osobním kontaktu s pedagogem. Umožňuje bezpečně zkoušet nové postupy, objevovat vlastní talent, zažívat úspěch, spolupracovat a vytvářet vztahy mimo běžný školní rámec.

Projekt současně reaguje na podněty pedagogických pracovníků z interních dotazníků a společných pracovních setkání. Z nich vyplynul zájem o větší propojení zájmových útvarů, sdílení zkušeností, mezioborovou spolupráci a společnou tvorbu. Projekt dává této potřebě konkrétní rámec, harmonogram a společný výstup.

3. Poslání projektu

Posláním projektu „Za lepší svět“ je prostřednictvím zájmového vzdělávání podporovat děti a mladé lidi, kteří rozvíjejí svůj talent, ale současně dokážou jednat lidsky, spolupracovat, pečovat o sebe, o druhé i o prostředí a nést odpovědnost za svět, který spoluvytvářejí.

SVČVS Labyrint tímto projektem vysílá jasné poselství: smyslem vzdělávání není pouze více vědět a lépe ovládat zvolený obor, ale také porozumět sobě, druhým lidem a souvislostem světa a proměňovat toto porozumění v ohleduplné a odpovědné jednání. Odborná dovednost a talent získávají plnou hodnotu tehdy, jsou-li spojeny s lidskostí, sociální inteligencí, tvořivostí, vstřícností a péčí o společné prostředí.

Projekt přenáší toto poslání do každodenní práce zájmových útvarů i do kultury SVČVS Labyrint. Vytváří společný hodnotový rámec, ve kterém se setkávají účastníci, pedagogové, externí lektori a další zaměstnanci, sdílejí odpovědnost za společný výsledek a posilují sounáležitost s organizací.

4. Cíle projektu

4.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem projektu je zvyšovat kvalitu zájmového vzdělávání ve SVČVS Labyrint prostřednictvím soustavné celoroční projektové práce, která propojuje zájmové útvary, rozvíjí talent, tvořivost a samostatnost účastníků, systematicky naplňuje environmentální a osobnostní a sociální výchovu a současně buduje spolupracující, otevřenou a hodnotově ukotvenou kulturu organizace.

Výsledkem má být vzdělávací proces s jasnou tematickou linkou, návaznými činnostmi, konkrétními cíli, kvalitními mezioborovými výstupy a společnou závěrečnou akcí, která věrohodně představí celoroční práci účastníků i pedagogů.

4.2 Dílčí cíle

Rozvoj talentu a nadání: umožnit účastníkům zpracovat společné téma prostřednictvím jejich silných stránek, rozvíjet odborné dovednosti, tvořivost, vytrvalost a schopnost dokončit a prezentovat vlastní práci.

Kreativita a vlastní vyjádření: podporovat představivost, hledání nových souvislostí a řešení, práci s obrazem, slovem, pohybem, zvukem, materiálem, přírodou i technikou.

Osobnostní rozvoj: posilovat sebepoznání, zdravé sebevědomí, emoční gramotnost, psychohygienu, odolnost, samostatnost a odpovědnost za vlastní rozhodování.

Sociální inteligence: rozvíjet empatii, naslouchání, komunikaci, spolupráci, respekt k odlišným názorům, schopnost řešit konflikty a přijímat různé role ve skupině.

Vztah k přírodě a prostředí: prohlubovat porozumění přírodním procesům, citlivost k živým organismům, odpovědné návyky a ochotu pečovat o společný prostor.

Kritické a hodnotové myšlení: učit účastníky klást otázky, rozlišovat informace, názory a manipulaci, porovnávat různé perspektivy a formulovat vlastní stanovisko.

Propojování zájmových útvarů: vytvářet společný rámec pro spolupráci oborů, sdílení metod, společná setkání a vznik mezioborových výstupů.

Budování kultury organizace: posilovat sounáležitost, sdílenou odpovědnost, otevřenou komunikaci a ochotu zaměstnanců a externích lektorů spolupracovat napříč pracovišti a obory.

Zvyšování kvality vzdělávacího procesu a výstupů: podporovat promyšlené plánování, návaznost činností, práci s jasnými cíli, reflexi a využití zpětné vazby v dalším plánování.

5. Průřezová témata projektu

Projekt je dlouhodobě postaven na dvou průřezových tématech. Každá roční tematická linka musí obsahovat obě témata současně a smysluplně je propojovat. Nejde tedy o střídání přírodovědných a společenských roků, ale o průběžné zkoumání vztahu člověka k sobě, k ostatním lidem a k prostředí.

Tato dvojice byla zvolena proto, že zahrnuje tři základní vztahové oblasti lidského života: vztah člověka k sobě samému, vztah k ostatním lidem a vztah k přírodě a prostředí. Ochranu přírody nelze oddělit od lidských hodnot, rozhodování a odpovědnosti. Stejně tak osobnostní a sociální rozvoj ovlivňuje prostředí, v němž člověk žije, a způsob, jakým o něj pečujeme.

5.1 Environmentální výchova

Environmentální výchova vede účastníky k porozumění vztahům mezi člověkem, přírodou a prostředím. Podporuje zájem o živou i neživou přírodu, vnímání souvislostí, odpovědné jednání a schopnost rozpoznat dopady lidské činnosti.

- přírodní ekosystémy a biodiverzita;
- vztahy mezi organismy a přírodní rovnováha;
- ochrana přírody a péče o živé prostředí;
- hospodářská zvířata a jejich potřeby;
- městská příroda, veřejný prostor a krajina;
- voda, oceány, půda, rostliny a přírodní cykly;
- udržitelná výroba a spotřeba;
- dopady technického rozvoje a lidského rozhodování na prostředí.

5.2 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova podporuje rozvoj člověka jako jedinečné osobnosti i jako člena skupiny a společnosti. Zaměřuje se na sebepoznání, sociální inteligenci, vztahy, komunikaci a schopnost odpovědně se rozhodovat.

- sebepoznání, zdravé sebevědomí a práce s emocemi;
- psychohygiena, wellbeing a osobní odolnost;
- empatie, komunikace, spolupráce a řešení konfliktů;
- respekt k odlišnostem a bezpečné klima skupiny;
- kritické myšlení, práce s informacemi a manipulací;
- odpovědnost, pravidla, spravedlnost a aktivní zapojení;
- hodnotová orientace a vztah jednotlivce ke společnosti;
- práce s příběhem, metaforou, interpretací a vlastním vyjádřením.

6. Základní principy realizace

Celoroční práce s jasnou tematickou linkou

Téma se přiměřeně začleňuje do pravidelné činnosti zájmových útvarů v průběhu školního roku. Nemusí být součástí každé schůzky, jednotlivé aktivity však na sebe mají navazovat a směřovat ke společně stanovenému cíli.

Přiměřenost a oborová autonomie

Způsob zpracování odpovídá věku, schopnostem a potřebám účastníků, zaměření útvaru, odbornosti pedagoga a charakteru výsledného výstupu. Společné téma nesjednocuje metody jednotlivých oborů, ale umožňuje jejich setkání.

Dobrovolnost a vnitřní motivace

Projekt respektuje principy zájmového vzdělávání. Má podporovat zvědavost a radost z činnosti, nikoli nahrazovat školní výuku nebo vytvářet nepřiměřený tlak na výkon.

Rozvoj talentu

Účastník získává příležitost využít a dále rozvíjet svůj talent, zvolit si přiměřenou roli, přispět ke společnému výsledku a prezentovat vlastní práci.

Mezioborovost a spolupráce

Jeden námět je poznáván z různých perspektiv. Pedagogové sdílejí metody a zkušenosti, účastníci se setkávají s výstupy dalších oborů a mohou vytvářet společná díla nebo programy.

Budování a podpora kultury organizace

Společné plánování, vzájemná pomoc, sdílení odbornosti a společná prezentace výsledků podporují kulturu spolupráce ve SVČVS Labyrint. Projekt vytváří příležitost, aby zaměstnanci a externí lektori lépe poznávali práci ostatních oborů, učili se jeden od druhého a vnímali odpovědnost za kvalitu organizace jako společný úkol.

Literární inspirace

Vybrané literární dílo poskytuje příběh, symboliku a hodnotové otázky. Způsob práce s dílem je přizpůsoben věku a oboru; nejde o povinnou četbu ani doslovnou reprodukci příběhu.

Proces i výsledek

Důležitý je nejen výsledný výrobek, vystoupení nebo prezentace, ale také cesta k němu – spolupráce, hledání řešení, překonávání obtíží, reflexe a schopnost přijmout zpětnou vazbu.

Aktivní účast

Účastníci jsou podle věku zapojováni do výběru konkrétních námětů, plánování, rozdělení rolí, tvorby i prezentace výsledků.

7. Společná závěrečná akce

Každý roční cyklus je zakončen společnou akcí, která představuje vyvrcholení celoroční práce a naplnění stanovených vzdělávacích cílů. Může mít podobu výstavy, přehlídky, vystoupení, tematických workshopů, interaktivních stánků, komunitního setkání nebo kombinace více forem. Její podoba vychází z předem nahlášených výstupů jednotlivých zájmových útvarů a z jejich vzájemného propojení.

Smyslem akce není pouze ukázat hotové výstupy. Má umožnit setkání různých oborů, sdílení zkušeností, vzájemnou inspiraci a představení rozmanitých způsobů, jak lze stejné téma uchopit. Zároveň zviditelňuje kvalitu zájmového vzdělávání a ukazuje rodičům, veřejnosti i zřizovateli, že pravidelná činnost zájmových útvarů je promyšleným vzdělávacím procesem.

Společná akce je zároveň nástrojem budování kultury SVČVS Labyrint. Umožňuje zaměstnancům a externím lektorům zažít společný výsledek, ocenit práci ostatních oborů, sdílet odpovědnost a posilovat sounáležitost s organizací. Nejde tedy pouze o prezentaci směrem k veřejnosti, ale také o důležité vnitřní setkání organizace a potvrzení společných hodnot.

8. Šestiletý tematický cyklus

Pro každý školní rok je stanovena jedna hlavní tematická linka. Každá současně rozvíjí environmentální a osobnostní a sociální výchovu, je podpořena konkrétním literárním dílem a směřuje ke společnému mezioborovému výstupu.

Školní rok	Téma a literární inspirace	Environmentální rámec	Osobnostní a sociální rámec
2026/2027	Farma zvířat George Orwell – Farma zvířat	Hospodářská zvířata, zemědělství, krajina, potraviny a odpovědná spotřeba.	Pravidla, spravedlnost, spolupráce, moc, odpovědnost a kritické myšlení.
2027/2028	Císařovy nové šaty Hans Christian Andersen – Císařovy nové šaty	Textil, materiály, přírodní zdroje, výroba, spotřeba a udržitelnost.	Pravda, odvaha, zdravé sebevědomí, společenský tlak a manipulace.
2028/2029	Křídla nad městem Oscar Wilde – Slavík a růže	Ptactvo, městská biodiverzita, zeleň, architektura a vztah živé přírody k městu.	Empatie, krása a hodnoty, vztahy, odpovědnost za společný prostor a perspektiva.
2029/2030	Džungle duše Rudyard Kipling – Kniha džunglí	Pralesy, biodiverzita, vztahy mezi organismy, přírodní rovnováha a ochrana přírody.	Identita, emoce, psychohygiena, odolnost, pravidla společenství a přijetí.
2030/2031	Volání moře Jules Verne – Dvacet tisíc mil pod mořem	Oceány, vodní ekosystémy, mořský život, voda, znečištění a technika ve vztahu k přírodě.	Zvědavost, odvaha, týmová spolupráce, technický pokrok a odpovědnost za budoucnost.
2031/2032	Tajemná zahrada Frances Hodgson Burnettová – Tajemná zahrada	Zahrada, půda, voda, rostliny, opylovači, přírodní cykly a péče o živé prostředí.	Osobní růst, přátelství, důvěra, wellbeing, péče, spolupráce a komunita.

Tematický cyklus je dlouhodobým plánem, nikoli neměnným seznamem. V návaznosti na evaluaci, potřeby účastníků, podněty pedagogů a další směřování organizace mohou být jednotlivé linky metodicky upraveny. Zachován však zůstává základní princip: každé téma propojuje obě průřezové oblasti, literární inspiraci, rozvoj talentu a spolupráci napříč zájmovými obory.

Školní rok 2026/2027

Farma zvířat

Inspirační literární dílo: George Orwell – Farma zvířat

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje poznávání hospodářských zvířat, zemědělské krajiny a vztahu člověka ke zvířatům se společenskými otázkami pravidel, spolupráce, spravedlnosti, odpovědnosti a moci. Farma je vnímána jako skutečné životní prostředí i jako obraz lidského společenství. U mladších účastníků se práce soustředí zejména na poznávání zvířat, jejich potřeb, péči, původ potravin a jednoduchá pravidla společného soužití. U starších účastníků lze přiměřeně otevírat také témata rozdělení rolí, rozhodování, nerovnosti, manipulace, moci a odpovědnosti jednotlivce za dění ve skupině.

Otázka k zamyšlení: Jak se pozná společenství, ve kterém jsou pravidla spravedlivá a každý nese odpovědnost za celek?

Environmentální výchova

- hospodářská zvířata, jejich životní podmínky a potřeby;
- odpovědný vztah člověka ke zvířatům a zásady jejich životní pohody (welfare);
- zemědělská krajina, půda, voda a produkce potravin;
- původ potravin a jejich cesta ke spotřebiteli;
- odpovědná spotřeba a omezení plýtvání;
- dopady lidské činnosti na krajinu a respekt k živým organismům.

Osobnostní a sociální výchova

- význam pravidel pro fungování skupiny;
- spravedlnost, rovné zacházení a odpovědnost za vlastní jednání;
- role jednotlivce ve skupině, spolupráce a vzájemná pomoc;
- řešení konfliktů a společné rozhodování;
- vztah mezi mocí a odpovědností;
- kritické vnímání sdělení, manipulace a odvaha vyjádřit vlastní názor.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- společný model nebo prostorová instalace „Farma budoucnosti“, která propojí potřeby zvířat, krajinu, vodu, půdu a šetrné hospodaření;
- výtvarná série portrétů hospodářských zvířat, keramický dvůr, textilní objekty nebo práce s přírodními a recyklovanými materiály;
- literární příběhy a storytelling z pohledu zvířete, dramatické etudy o pravidlech farmy nebo věkově přiměřená práce s alegorií;
- pohybová či taneční skladba inspirovaná zvířaty, rytmem práce, spoluprací a proměnou skupinových rolí;
- zvuková mapa farmy, hudební kompozice nebo rytmická dílna pracující se zvuky zvířat a prostředí;
- badatelské stanoviště „Cesta potravin“, desková hra o odpovědném hospodaření, ukázky řemesel nebo setkání s odborníkem na péči o zvířata.

Školní rok 2027/2028

Císařovy nové šaty

Inspirační literární dílo: Hans Christian Andersen – Císařovy nové šaty

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje svět oděvu, textilu, materiálů, výroby a spotřeby s otázkami pravdy, sebedůvěry, společenského tlaku, manipulace a odvahy projevit vlastní názor. Oděv je chápán jako praktická potřeba, umělecký prostředek, způsob sebevyjádření i symbol společenského postavení. U mladších účastníků lze vycházet z poznávání materiálů, barev, vzorů, řemesel a jednoduché otázky, proč se dítě v příběhu nebálo říci pravdu. U starších účastníků lze rozvíjet témata rychlé módy, spotřeby, reklamy, obrazu člověka v médiích, společenského tlaku a odvahy nepřijmout názor většiny bez vlastního přemýšlení.

Otázka k zamyšlení: Podle čeho poznáme skutečnou hodnotu člověka a kdy je důležité ozvat se, i když ostatní mlčí?

Environmentální výchova

- přírodní a umělá textilní vlákna a původ surovin;
- proces výroby textilu a spotřeba vody, energie a dalších zdrojů;
- dopady textilního průmyslu na životní prostředí;
- opětovné využití materiálů, opravy, přešívání a upcyclace;
- prodlužování životnosti oděvů a odpovědné spotřebitelství;
- tradiční řemesla, lokální výroba a hodnota ruční práce.

Osobnostní a sociální výchova

- rozlišování pravdy, názoru a záměrné manipulace;
- odvaha vyjádřit vlastní stanovisko a nepodléhat bezmyšlenkovitě většině;
- zdravé sebevědomí a schopnost přijmout odlišnost;
- společenský tlak, potřeba uznání a vliv reklamy;
- vztah mezi vnějším vzhledem a skutečnou hodnotou člověka;
- odpovědnost za vlastní rozhodnutí a kritické myšlení.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- kolekce oděvů, kostýmů nebo doplňků vytvořených z použitých materiálů a zakončená komentovanou módní přehlídkou;
- materiálová laboratoř zaměřená na přírodní a umělá vlákna, spotřebu vody, opravy oděvů a prodlužování jejich životnosti;
- dramatizace vybraných situací z pohádky, scénické obrazy společenského tlaku nebo krátká představení o odvaze říci pravdu;
- výtvarná a keramická tvorba korun, masek, vzorů a symbolů moci doplněná otázkou, co je skutečná a co pouze předstíraná hodnota;
- fotografická nebo mediální série „Co vidíme a co je skutečné“, práce s reklamou, vzhledem, filtrem a prezentací na sociálních sítích;
- pohybová práce s látkou, siluetou, odhalováním a proměnou nebo společná instalace „Šatník odpovědné budoucnosti“.

Školní rok 2028/2029

Křídla nad městem

Inspirační literární dílo: Oscar Wilde – Slavík a růže

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje ptactvo, městskou přírodu a život živočichů v urbanizovaném prostředí s tématy města, architektury, mezilidských vztahů, empatie, krásy, lásky, obětavosti a skutečných hodnot. Město je vnímáno jako společný prostor lidí i dalších živých organismů. U mladších účastníků lze vycházet z pozorování ptáků, hnízd, stromů, střech a příběhů o pomoci, všímavosti a péči. U starších účastníků lze otvírat otázky architektury, kvality veřejného prostoru, městské samoty, neviditelných potřeb obyvatel, odpovědnosti za místo a symbolického významu oběti a lásky v díle Oscara Wilde.

Otázka k zamyšlení: Komu všemu patří město a jak může naše všímavost proměnit místo, ve kterém žijeme?

Environmentální výchova

- poznávání ptáků a dalších živočichů žijících ve městě;
- městská biodiverzita a přizpůsobování organismů urbanizovanému prostředí;
- význam parků, zahrad, vodních prvků a městské zeleně;
- hnízdění, získávání potravy a ochrana městského ptactva;
- rizika skleněných ploch, světelné a hlukové znečištění;
- vztah architektury, veřejného prostoru a živé přírody.

Osobnostní a sociální výchova

- empatie a citlivost k potřebám druhých;
- schopnost vnímat problémy, které nejsou na první pohled viditelné;
- krása, láska, obětavost a hodnoty v mezilidských vztazích;
- odpovědnost za společný prostor a sounáležitost s místem;
- respekt k rozdílným potřebám obyvatel města;
- schopnost dívat se na známé prostředí z nové perspektivy.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- mapování ptáků, hnízdišť a zelených míst v okolí, tvorba „ptačí mapy města“ nebo naučné trasy;
- model města přátelského k lidem i živočichům, návrhy zelených střech, bezpečných skleněných ploch, parků a míst k setkávání;
- výtvarná, keramická a fotografická série ptáků, střech, oken, fasád a městské krajiny z ptačí perspektivy;
- literární příběhy „nad střechami“, storytelling a dramatické zpracování motivů díla Slavík a růže;
- pohybová nebo taneční kompozice pracující s letem, hejnem, výškou, samotou, setkáním a rytmem města;
- zvuková mapa města propojující ptačí zpěv, ticho, dopravu a lidské hlasy nebo společná instalace o hodnotě veřejného prostoru.

Školní rok 2029/2030

Džungle duše

Inspirační literární dílo: Rudyard Kipling – Kniha džunglí

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje poznávání džungle, pralesa a vztahů mezi organismy s poznáváním vlastního vnitřního světa. Džungle je chápána jako skutečný přírodní ekosystém i jako metafora emocí, obav, instinktů, vztahů, vnitřní síly a hledání vlastního místa. U mladších účastníků lze vycházet z příběhů zvířat, pravidel džungle, přátelství, odvahy a základního pojmenovávání emocí. U starších účastníků lze citlivě rozvíjet témata identity, přijetí, psychické pohody, skupinového tlaku, odolnosti, hranic, bezpečného prostředí a vztahu jednotlivce ke společenství.

Otázka k zamyšlení: Co nám pomáhá neztratit se ve vlastní „džungli“ a jak poznáme prostředí, ve kterém můžeme být sami sebou?

Environmentální výchova

- tropické lesy a pralesy jako složité ekosystémy;
- biodiverzita, vztahy mezi organismy a potravní řetězce;
- přírodní rovnováha a význam pralesů pro planetu;
- rozmanitost rostlin a živočichů;
- ohrožení pralesních ekosystémů a možnosti jejich ochrany;
- důsledky ničení přirozeného prostředí a vztah člověka k divoké přírodě.

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání, identita a schopnost pojmenovat vlastní potřeby;
- práce s emocemi, psychohygiena a vnitřní odolnost;
- zvládání strachu, nejistoty a změny;
- přijímání odlišností a hledání bezpečného místa;
- pravidla skupiny a vztah jednotlivce ke společenství;
- schopnost požádat o pomoc, nabídnout pomoc a vytvářet důvěru.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- prostorová instalace nebo scénografie džungle tvořená vrstvami, světlem, stínem, zvukem, rostlinami a recyklovanými materiály;
- výtvarné a keramické zpracování pralesních živočichů, struktur, stop, symbolických masek a osobních „map vnitřní džungle“;
- literární příběh hrdinské cesty, deník Mauglího, storytelling o hledání vlastního místa nebo dramatizace motivů Knihy džunglí;
- pohybové a taneční etudy vyjadřující instinkt, strach, odvalu, důvěru, hranice a proměny vztahů ve skupině;
- zvuková krajina pralesa, práce s rytmem, hlasem, dechem, tichem a relaxací;
- bezpečný „kout klidu“, emoční kompas, týmová hra o pravidlech společenství nebo badatelská prezentace o významu a ochraně pralesů.

Školní rok 2030/2031

Volání moře

Inspirační literární dílo: Jules Verne – Dvacet tisíc mil pod mořem

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje poznávání oceánů, vodních ekosystémů a mořského života s tématy objevování, technického pokroku, odvahy, spolupráce a odpovědnosti člověka za důsledky jeho poznání a vynálezů. Moře představuje prostor života, tajemství, svobody, nebezpečí i lidské touhy překračovat hranice známého světa. U mladších účastníků lze vycházet z mořských živočichů, vlastností vody, dobrodružné výpravy a významu týmové spolupráce. U starších účastníků lze otvírat otázky znečištění oceánů, využívání zdrojů, technických vynálezů, hranic objevování a odpovědnosti člověka za neznámý svět.

Otázka k zamyšlení: Kam až můžeme jít v objevování a technickém pokroku, aniž bychom ztratili odpovědnost za svět, který poznáváme?

Environmentální výchova

- oceány, moře a vodní ekosystémy;
- mořské rostliny, živočichové a potravní vztahy;
- význam vody pro život a klimatické souvislosti;
- znečištění oceánů, plasty a odpady ve vodě;
- ochrana mořských organismů a odpovědné zacházení s vodními zdroji;
- technika a lidské objevování ve vztahu k přírodě.

Osobnostní a sociální výchova

- zvědavost, touha poznávat a respekt k neznámému;
- odvaha překonávat překážky a vyrovnávat se s nejistotou;
- týmová spolupráce a odpovědnost za společné rozhodování;
- vztah mezi svobodou, poznáním a odpovědností;
- kritické posuzování technického pokroku a jeho dopadů;
- vnímání důsledků dnešních rozhodnutí pro budoucnost.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- společná podmořská instalace pracující se světlem, barvou, průhledností, pohybem a zvukem vody;
- model ponorky Nautilus, plavidel nebo badatelské stanice doplněný technickými pokusy a vysvětlením principů;
- výtvarné, keramické a prostorové zpracování mořských organismů včetně tvorby z odpadních a znovu použitých materiálů;
- expediční deník, dobrodružná povídka, rozhlasová hra nebo dramatizace výpravy do neznáma inspirovaná Julesem Vernem;
- pohybová a taneční kompozice proudů, vln, hlubin a mořských živočichů nebo hudební zvuková krajina oceánu;
- badatelská stanoviště o vlastnostech vody, znečištění, mikroplastech a ochraně oceánů nebo osvětová kampaň „Moře začíná u nás“.

Školní rok 2031/2032

Tajemná zahrada

Inspirační literární dílo: Frances Hodgson Burnettová – Tajemná zahrada

Základní zaměření tématu

Roční téma propojuje zahradu jako živý ekosystém s tématy osobní proměny, přátelství, péče, zdraví, psychické pohody, sdílení a postupného objevování vlastních schopností. Zahrada je chápána jako skutečné přírodní prostředí i jako symbol prostoru, který potřebuje čas, pozornost a péči. U mladších účastníků lze vycházet z pozorování růstu, péče o rostliny, proměn ročních období a příběhů přátelství. U starších účastníků lze rozvíjet témata wellbeingu, léčivého působení prostředí, obnovy důvěry, trpělivosti, osobního růstu, komunity a odpovědnosti za společný prostor.

Otázka k zamyšlení: Co potřebuje člověk i živé prostředí, aby mohli růst, proměňovat se a znovu ožít?

Environmentální výchova

- zahrada jako ekosystém a význam zelených prostorů;
- půda, voda, rostliny a jejich potřeby;
- opylovači a další drobní živočichové;
- přírodní cykly a proměny ročních období;
- pěstování, kompostování a odpovědné hospodaření s vodou;
- praktická péče o živé prostředí a společný prostor.

Osobnostní a sociální výchova

- osobní růst a schopnost vnímat vlastní pokrok;
- přátelství, důvěra, vzájemná pomoc a spolupráce;
- psychohygiena, wellbeing a vztah prostředí k psychické pohodě;
- trpělivost, vytrvalost a schopnost pečovat;
- odpovědnost za společný prostor;
- komunita, sdílení a mezigenerační vztahy.

Možné mezioborové přesahy a výstupy – náměty a příklady

- založení nebo obnova společného záhonu, mobilní zahrady či pěstebního místa a vedení deníku jeho proměn;
- výtvarná, keramická a fotografická tvorba rostlin, semen, kořenů, opylovačů a zahradních struktur;
- storytelling, kronika zahrady, příběhy rostlin a lidí nebo dramatizace motivů literárního díla Tajemná zahrada;
- land art, práce s bylinami, přírodními materiály, vůněmi a tradičními způsoby zpracování rostlin;
- pohybová nebo taneční skladba zachycující klíčení, růst, proměnu, péči a obnovu vztahů;
- návrh zahrady pro setkávání, komunitní nebo mezigenerační program, seminářová burza či výstava „Co potřebuje k růstu člověk a co zahrada“.

9. Řízení projektu a odpovědnost

9.1 Vedení organizace

- stanovuje dlouhodobou koncepci a schvaluje roční tematickou linku;
- jmenuje garanta projektu a vymezuje jeho kompetence;
- vytváří organizační, časové, personální a materiální podmínky;
- zajišťuje návaznost projektu na ŠVP, roční plán a další strategické dokumenty;
- sleduje kvalitu realizace a využívá výsledky evaluace pro další rozvoj.

9.2 Garant projektu

Pro každý školní rok je určen garant projektu, který odpovídá za metodické a organizační vedení roční tematické linky. Garant neprovádí všechny činnosti osobně; vytváří společný rámec, koordinuje jednotlivé kroky a podporuje spolupráci.

- připravuje základní metodický rámec, cíle a harmonogram;
- svolává plánovací a průběžná pracovní setkání;
- předává pedagogům informace a podporuje mezioborovou spolupráci;
- sleduje návaznost celoroční práce na závěrečnou akci;
- koordinuje společnou prezentaci a shromažďuje podklady;
- organizuje evaluaci a zpracovává závěrečné vyhodnocení.

9.3 Pedagogičtí pracovníci a další zaměstnanci

Za kvalitu projektu nesou odpovědnost všichni zapojení zaměstnanci v rozsahu své role. Pedagogičtí pracovníci a externí lektori odpovídají za vzdělávací obsah a práci s účastníky; další zaměstnanci přispívají k organizačnímu, technickému, provoznímu, komunikačnímu nebo prezentačnímu zajištění projektu.

- smysluplné začlenění tématu do činnosti zájmového útvaru;
- propojení obou průřezových témat a přiměřenost zvolených aktivit;
- rozvoj účastníků, nikoli pouze vznik výsledného produktu;
- vytváření bezpečného, respektujícího a motivujícího prostředí;
- spolupráci s ostatními pedagogy a předání podkladů pro společný výstup;
- průběžnou dokumentaci, reflexi a zapojení do závěrečného vyhodnocení.

10. Evaluace a řízení kvality

Vyhodnocování probíhá průběžně během školního roku i po skončení ročního cyklu. Nesleduje pouze uskutečnění závěrečné akce, ale především kvalitu vzdělávacího procesu a přínos projektu pro účastníky, pedagogy a organizaci.

10.1 Harmonogram realizace a evaluace

Roční harmonogram zajišťuje, aby projekt probíhal jako soustavná celoroční činnost a aby závěrečná akce byla skutečným vyústěním předchozí práce, nikoli samostatnou jednorázovou událostí.

Období	Hlavní kroky	Očekávaný výstup
Září–říjen	Seznámení pedagogů a účastníků s ročním tématem a literární inspirací; prvotní průzkum tématu; hledání oborových souvislostí; stanovení vzdělávacích cílů a předběžných námětů.	Základní pojetí tématu v jednotlivých zájmových útvarech a předběžný plán zapojení.

Období	Hlavní kroky	Očekávaný výstup
Listopad	Závazné nahlášení zapojených zájmových útvarů a pracovníků; uvedení předběžného způsobu zpracování a zamýšleného výstupu; vyhledání možností mezioborové spolupráce.	Seznam zapojených útvarů, odpovědných pracovníků a předběžných výstupů.
Prosinec	Vyhlášení výtvarné a keramické soutěže pro kolektivy na roční téma; nabídka účasti také kolektivům z dalších škol a školských zařízení; zveřejnění podmínek a termínů.	Vyhlášená soutěž, pravidla, harmonogram a komunikační podklady.
Leden–březen	Průběžná práce na projektech v zájmových útvarech; společná a metodická setkání; sdílení rozpracovaných námětů; koordinace návazností; vytvoření harmonogramu výstupů a jejich závazné nahlášení.	Rozpracované projekty, potvrzené výstupy, potřebné prostorové a technické požadavky.
Březen	Zpracování pozvánky a komunikační kampaně; sestavení finálního programu, prostorového a časového plánu; rozdělení organizačních, technických a prezentačních úkolů.	Finální program akce, pozvánka, produkční plán a jasně rozdělené odpovědnosti.
Duben	Realizace společné závěrečné akce, prezentace celoročních výstupů, uskutečnění soutěže a doprovodného programu; průběžné získávání zpětné vazby a dokumentace.	Společná akce jako vyústění celoroční práce, prezentované výstupy a dokumentace.
Květen	Evaluace projektu: reflexe pedagogů, účastníků a návštěvníků; společné evaluační setkání; vyhodnocení naplnění cílů, kvality spolupráce a organizace; formulace doporučení pro další ročník.	Závěrečné vyhodnocení garanta, doporučení a konkrétní opatření pro následující školní rok.

10.2 Hodnocené oblasti

Zapojení, spolupráce a kultura organizace: počet a oborová rozmanitost zapojených útvarů, spolupráce mezi pedagogy, účast na společných setkáních, vznik společných výstupů, sdílení odpovědnosti, vzájemná podpora a posilování sounáležitosti se SVČVS Labyrint.

Naplňování průřezových témat: prokazatelné a věkově přiměřené propojení environmentální výchovy s osobnostní a sociální výchovou.

Rozvoj účastníků: rozvoj talentu, dovedností, aktivity, samostatnosti, tvořivosti, spolupráce, odpovědnosti a schopnosti reflektovat vlastní práci.

Kvalita pedagogického procesu: jasnost cílů, návaznost aktivit, vhodnost metod, zapojení účastníků, práce se zpětnou vazbou a bezpečné klima.

Závěrečná akce: návaznost na celoroční práci, rozmanitost výstupů, aktivní zapojení účastníků, spolupráce oborů a srozumitelná prezentace vzdělávacího přínosu.

10.3 Nástroje evaluace

- stručná sebereflexe pedagogů a společné evaluační setkání;
- dotazníkové šetření mezi pedagogy;
- věkově přiměřená zpětná vazba účastníků;
- zpětná vazba rodičů a návštěvníků závěrečné akce;
- fotodokumentace, ukázky výstupů a portfolia;
- hospitační, metodická a pozorovací činnost;
- základní kvantitativní údaje – počet zapojených útvarů, účastníků, společných aktivit a návštěvníků;
- závěrečná zpráva garanta s doporučeními pro další ročník.

10.4 Hodnoticí otázky

1. Bylo roční téma srozumitelné a využitelné pro různé zájmové obory?
2. Podařilo se během roku smysluplně rozvíjet obě průřezová témata?

3. Jak projekt přispěl k rozvoji talentu, kreativity, samostatnosti a sociálních dovedností účastníků?
4. Došlo ke skutečné spolupráci mezi pedagogy a zájmovými útvary?
5. Jak projekt přispěl k budování spolupracující kultury, vzájemné důvěry a sounáležitosti zaměstnanců se SVČVS Labyrint?
6. Jaké nové metody, formy práce nebo mezioborové výstupy vznikly?
7. Byla závěrečná akce skutečným vyústěním celoroční práce?
8. Co se osvědčilo a má být zachováno?
9. Co je potřeba metodicky, organizačně nebo personálně změnit?
10. Jaká doporučení budou přenesena do dalšího ročníku?

11. Kritéria kvality

Projekt je považován za kvalitně realizovaný, pokud splňuje následující kritéria:

- roční téma není omezeno pouze na závěrečnou akci, ale je součástí průběžné práce;
- každý zapojený útvar dokáže pojmenovat vlastní vzdělávací cíl a způsob naplnění obou průřezových témat;
- činnosti odpovídají věku, potřebám a zájmům účastníků;
- účastníci jsou aktivními spolutvůrci, nikoli pouze pasivními vykonavateli zadání;
- projekt rozvíjí talent, tvořivost, samostatnost a spolupráci;
- dochází ke skutečné mezioborové spolupráci a sdílení pedagogů;
- výstupy navazují na proces učení a nejsou samoúčelné;
- závěrečná akce představuje skutečné vyústění celoročního procesu;
- výsledky jsou reflektovány, dokumentovány a využity při plánování dalšího ročníku.

Kvalita projektu nebude posuzována pouze podle množství výrobků, počtu vystoupení nebo návštěvnosti závěrečné akce. Rozhodující je kvalita vzdělávacího procesu, aktivní zapojení účastníků a prokazatelný přínos pro jejich rozvoj.

12. Přínos projektu

12.1 Přínos pro účastníky

- rozvoj talentu, zájmů, odborných dovedností a tvořivosti;
- dlouhodobá práce s tématem a schopnost nahlížet na ně z různých perspektiv;
- větší samostatnost, odpovědnost a schopnost dokončit a prezentovat vlastní práci;
- rozvoj komunikace, spolupráce, empatie a sociální inteligence;
- hlubší porozumění přírodě, společnosti a důsledkům vlastního jednání;
- pocit sounáležitosti se skupinou a organizací a možnost zažít společný úspěch.

12.2 Přínos pro pedagogy

- strukturovaný prostor pro spolupráci napříč obory;
- sdílení metod, zkušeností a odbornosti;
- společné plánování a profesní inspirace;
- hledání nových forem práce a hlubší reflexe vzdělávacích cílů;
- prezentace práce jednotlivých pedagogů, vzájemné oceňování a posilování týmové kultury SVČVS Labyrint.

12.3 Přínos pro organizaci

- naplňování poslání SVČVS Labyrint a systematická podpora talentu a nadání;

- zvyšování kvality zájmového vzdělávání a jeho výstupů;
- propojování pracovišť, oborů, zaměstnanců a externích pedagogů;
- posilování společné pedagogické koncepce, spolupracující kultury a identity SVČVS Labyrint;
- srozumitelná prezentace výsledků práce rodičům, veřejnosti a zřizovateli;
- využívání evaluace a zpětné vazby při dalším strategickém plánování.

13. Závěrečné vymezení

Projekt „Za lepší svět“ není pouze sérií tematických akcí. Je dlouhodobým nástrojem rozvoje vzdělávací kvality, talentu účastníků, pedagogické spolupráce, kultury organizace a společné identity SVČVS Labyrint. Prostřednictvím každoročních literárně inspirovaných tematických linek vytváří prostor pro soustavnou práci s environmentální a osobnostní a sociální výchovou a propojuje odbornou zájmovou činnost s hodnotami důležitými pro život jednotlivce i celé společnosti.

Koncepce je průběžně vyhodnocována a může být na základě zkušeností, podnětů pedagogů a potřeb účastníků metodicky rozvíjena. Zachován zůstává její základní směr: rozvíjet schopné, tvořivé, ohleduplné a odpovědné lidi, kteří umějí pečovat o sebe, o druhé i o svět kolem sebe.

Zpracovala: Lucie Peštová, MBA - ředitelka

Labyrint – středisko volného času, vzdělávání a služeb Kladno